

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Oktober 2020

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Indhold	Side
INDHOLD OG SAMMENDRAG	2
MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER	3
Landbrugets bytteforhold	3
Mælke markedet	3
Markederne for svine- og oksekød	4
Afgrødemarkederne	5
Gødning, bekæmpelsesmidler, brændstof mv. og renter	6
PRISER	7
DEFINITIONER	8

Bemærk: Markedsvurderingen er p.t. forbundet med ekstraordinær stor usikkerhed på grund af Covid-19 og ASF

SAMMENDRAG

Covid-19 og ASF sætter retningen for afregningspriserne på landbrugsprodukter

To sygdomme, Covid-19 og ASF, har sat rammerne for prisdannelsen på en række af landbrugets produkter, herunder svinekød, mælk og korn samt minkskind, okse-/kalvekød og gartneri. Usikkerheden om udviklingen i sygdommene er stor, og samtidig er omstændighederne vedrørende Brexit uvisse. Disse begivenheder gør, at markedsvurderingerne og prisprognoserne er ekstraordinært usikre på nuværende tidspunkt.

Svinenoteringen påvirkes kraftigt af afrikansk svinepest i Kina, hvilket lægger en bund under priserne. Covid-19 og ASF i Tyskland har dog taget toppen af noteringen, og har i højere grad ramt producenterne af smågrise end producenter af slagtesvin. Svinenoteringen forventes at ligge lidt over prisen i et "normalår" resten af 2020 og hovedparten af 2021, mens priserne på smågrise gradvist ventes at stige op imod "normalåret" fra et lavere niveau.

Prisen på mælk har siden februar 2018 ligget nogenlunde stabil på et niveau lige over prisen i et "normalår". Stabiliteten ventes at fortsætte ind i 2021 omkring det nuværende niveau.

Prisen på korn er i mindre grad påvirket af Covid-19. Logistik og forsyningsmæssige hensyn har dog haft en effekt. Kornpriserne ventes på et niveau lige over prisen i et "normalår" - uden vejrlige vanskeligheder.

Publikationen er udarbejdet af:

Erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser (Sektor, ansvh.)	Specialkonsulent Sisse V. Schlægelberger (Svin)
T +45 8740 5175	T +45 3339 4385
M +45 2013 5175	M +45 6134 8648
E kak@seges.dk	E siss@seges.dk.dk

Konsulent Arne Munk (Mælk)	Seniorkonsulent Ove Lund (Afgrøder)
T +45 8740 5240	T +45 8740 5479
M +45 2334 7369	M +45 2026 6121
E arm@seges.dk	E ovl@seges.dk

Næste ordinære udgave af Markedsvurdering for landbrugsprodukter udkommer februar 2021.

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Landbrugets bytteforhold

Landbrugets bytteforhold definerer landbrugets konjunkturer og er afgørende for indkomsten.

Landbrugets samlede bytteforhold steg kraftigt gennem 2019 og starten af 2020. Det skyldes overvejende hastigt stigende svinepriser på grund af udbruddet af afrikansk svinepest i Kina.

I 2020 faldt bytteforholdet igen efter udbrud af Covid-19, der medførte fald i efterspørgslen efter fødevarer og friktion i udbuddet. Det nuværende niveau ventes året ud.

Mælkemarkedet

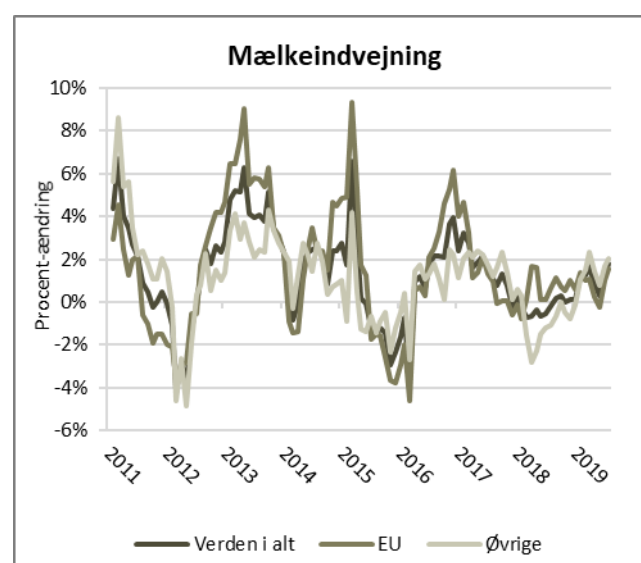
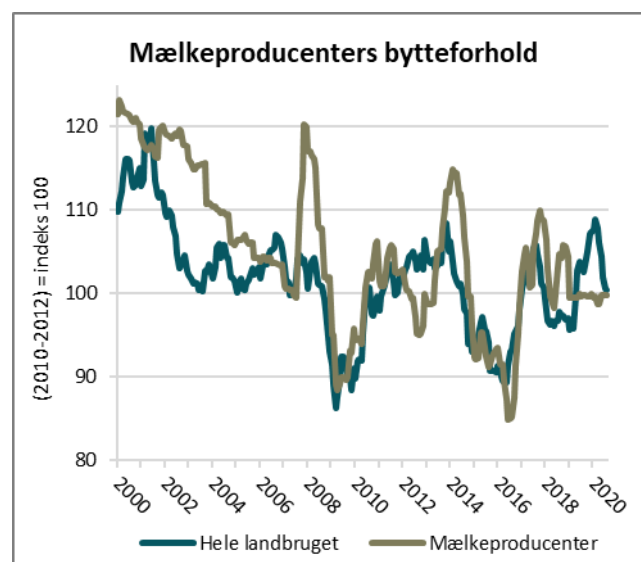
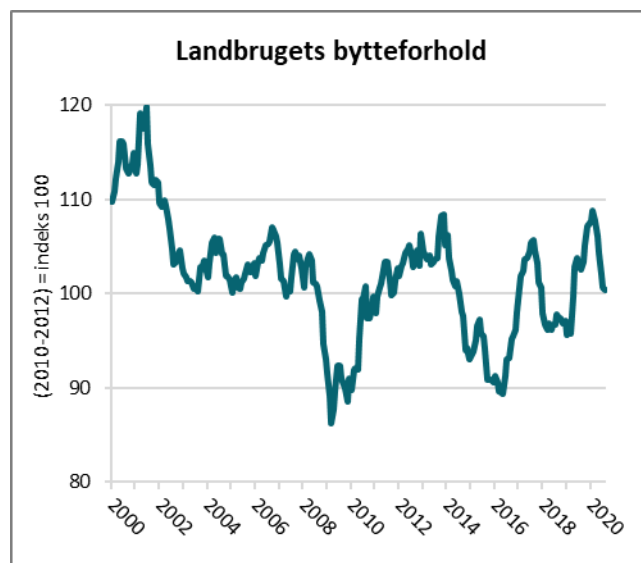
Mælkeproducenternes bytteforhold har siden februar 2018 kredset om et neutralt niveau. Der er udsigt til et uændret bytteforhold resten af 2020 med forventning om stort set uændrede priser på mælk og foder.

Mælkemarkedet har været præget af en bemærkelsesværdig og langvarig stabilitet de seneste to år. Fra november 2018 til årsskiftet 2019/20 har væksten i den globale mælkeindvejning været negativ eller stort set uændret i forhold til samme tidspunkt året før. I de første syv måneder af 2020 er den globale indvejning steget med 1,2 pct. i forhold til samme periode sidste år.

Kina er fortsat en stærk aftager på markedet, mens efterspørgslen er faldet i store importlande som Mexico og Japan som følge af den lave kurs på US-dollars og usikre økonomiske prognoser. Samlet set er der nogenlunde balance mellem den globale efterspørgsel efter mælkeprodukter og den globale produktion af mælk.

Mælkeindvejsningen i EU i årets første syv måneder ligger nu samlet set over niveauet sidste år. Der er især vækst i lande som Italien, Irland, Polen og Holland, mens der kun har været beskeden vækst i Danmark, Tyskland og Frankrig.

Uden for EU har indvejsningen af mælk i årets første syv måneder ligget 1,7 pct. over niveauet i 2019. I juni og juli har der været stor vækst i store eksportlande som New Zealand, Australien og Sydamerika.

I 2015-2017 blevet der opbygget store EU-lagre af skummetmælkspulver på grund af Ruslands importforbud mod fødevarer og ophævelse af mælkekvoterne i EU. Lagrene blev afviklet i 2019, og påvirker ikke længere markedet.

I løbet af 2021 forventes en svag underforsyning af mælke markedet. På nuværende tidspunkt er der ikke udsigt til væsentlige markedsændringer og prisbevægelser, da ubalancen i markedet er beskeden. Niveaumæssigt ventes mælkeprisen derfor i 2021 at ligge på niveau med 2019 og 2020, hvilket nogenlunde svarer til prisen i et "normalår".

De største usikkerhedsfaktorer er p.t. et eventuelt hårdt Brexit, Kinas import og generel økonomisk usikkerhed i forbindelse med Covid-19 pandemien.

Markederne for svine- og oksekød

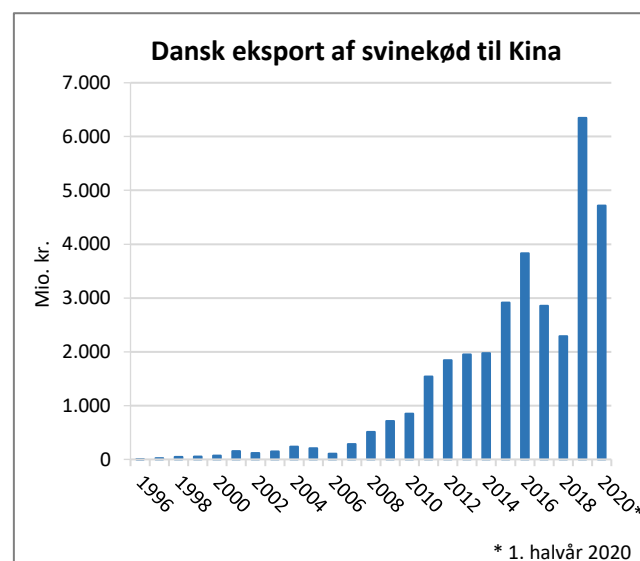
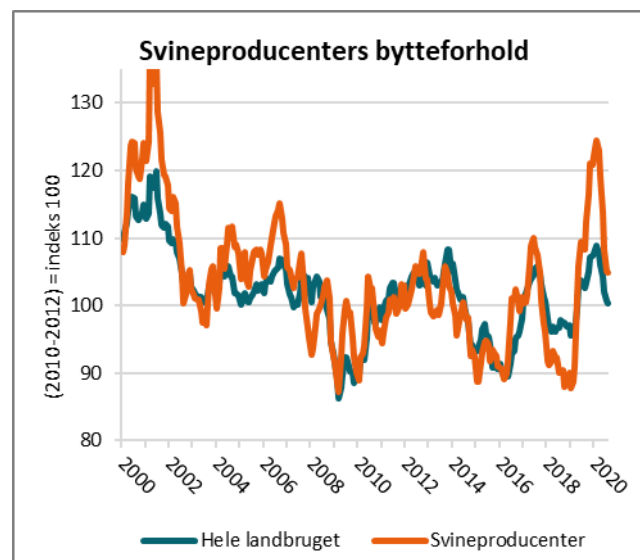
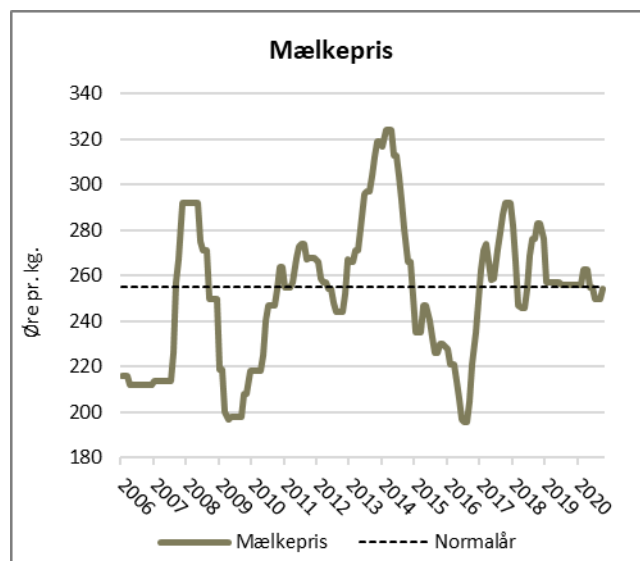
Svinekød. Bytteforholdet blev kraftigt forbedret i 2019, og fortsatte på et højt niveau ind i 2020. Årsagen er primært afrikansk svinepest (ASF) i Kina og andre lande, men også stabile foderpriser efter en god høst i 2019 bidrog.

Billedet vendte i foråret 2020 på grund af Covid-19 pandemien samt et yderligere lille fald efter udbrud af ASF i Tyskland. Under forudsætning af, at der ikke sker yderligere udbredelse af ASF til kritiske områder, forventes bytteforholdet at forblive omkring det nuværende niveau, som fortsat giver hovedparten af slagtesvineproducenterne mulighed for en positiv indkomst. Producenterne af smågrise er p.t. dårligere stillet, men også her forventes en gradvist forbedring til op imod et "normalår" i 2021.

Prisen på svinekød er p.t. primært styret af efterspørgselssiden, hvor Kinas efterspørgsel efter svinekød samt Covid-19 pandemiens effekter på forbruget har været de mest dominerende.

Udbruddet af ASF i Kina fik svineprisen op i meget høje niveauer, da Kina gennem import søgte at kompensere for en kraftig nedgang i egenproduceret svinekød. Som det fremgår af grafikken, er også den danske eksport til Kina steget kraftigt siden udbruddet af ASF i Kina i 2019.

Efterfølgende har Covid-19 medført et stort fald i efterspørgslen efter svinekød i foodservicesektoren, hvilket i foråret 2020 medførte et fald i svineprisen fra de meget høje niveauer.

Sidenhen har fundet af ASF i den østlige del af Tyskland og en række landes nedlukning af import fra Tyskland medført et yderligere lille fald i svineprisen.

På trods af Covid-19 og ASF i Tyskland ligger svinenoteringen p.t. fortsat på et niveau lige over prisen i et "normalår". Det skyldes Kinas store importbehov, der lægger en solid bund under efterspørgslen og priserne. Endvidere overtager andre EU-lande, herunder Danmark, en del af den tidligere tyske eksport ud af EU.

I de kommende måneder er usikkerheden for svineprisen meget stor. Usikkerheden gælder Covid-19 pandemiens påvirkning af den globale efterspørgsel, udbredelsen af ASF og et evt. hårdt Brexit. Udviklingen i disse forhold kan ændre afgørende i forudsætningerne for prognosen.

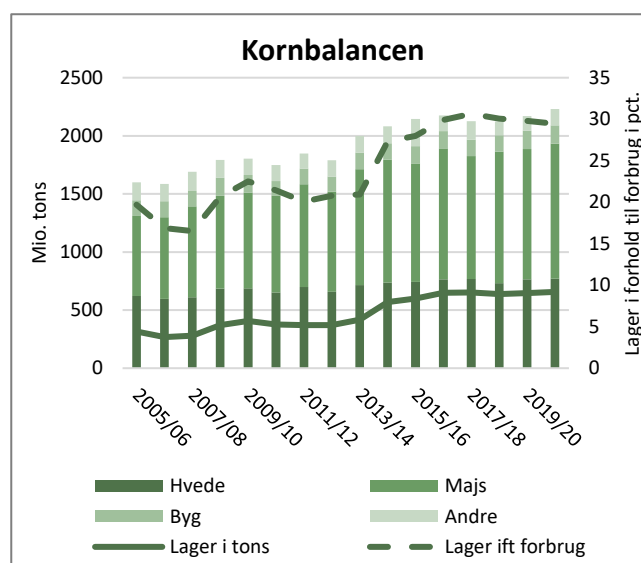
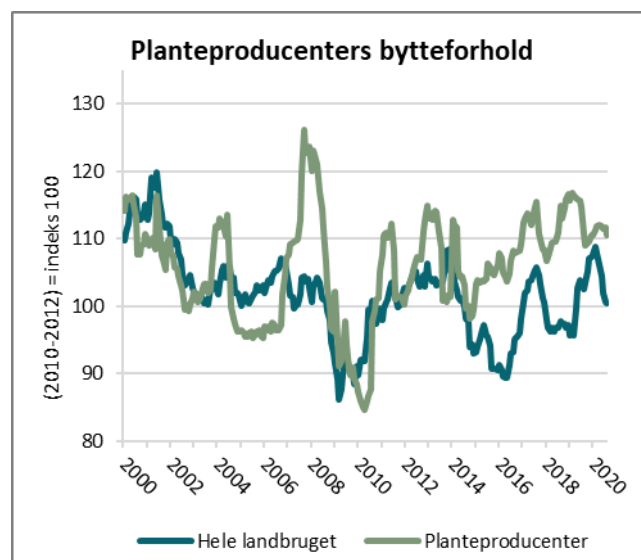
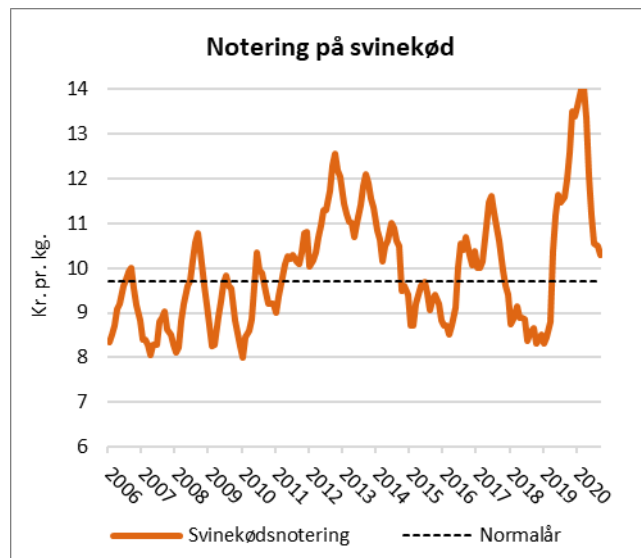
Risikoen for udbrud af ASF i Danmark er betydelig mindre end i Tyskland, jf. Fødevarestyrelsens vurdering af trusselniveauet som "meget lavt". Det skyldes tidlige og vidtrækkende foranstaltninger i Danmark, men ASF kan naturligvis ikke helt udelukkes. Usikkerhed knytter sig også til Tysklands forhandlinger om en regionalisering samt i hvilken udstrækning tyske producenter reducerer svineproduktionen. Begge dele kan begrænse den negative prispåvirkning.

Oksekød. 2020 har været ustabil og uforudsigeligt. På grund af Covid-19 lukkede foodservicesektoren. Det har ikke mindst fået betydning for de dyre udskæringer, og både slagtninger og priser er faldet.

Udover Covid-19 er Brexit-forhandlingerne den største risiko. En hård Brexit medfører told på oksekød fra EU til UK, hvorved irsk oksekød blandt andet vil blive forsøgt afsat på det europæiske marked og presse priserne. På grund af højere priser ses en stigning i eksport af danske ungdyr, især til Holland.

Afgrødemarkederne

Planteproducenternes bytteforhold har stabiliseret sig efter tørken i 2018 og en god høst i 2019. Bytteforholdet ligger på et niveau lidt over det langsigtede gennemsnit. Høsten i 2020 har ikke givet anledning til væsentlige ændringer. Under forudsætning af et "normalt" vækst- og høstår i 2021, ventes bytteforholdet at forblive på nogenlunde det nuværende niveau.

Den globale **kornbalance** viser fortsat høje lagre i forhold til forbruget. En stor del af de globale lagre ligger dog i Kina og Indien, som ikke er eksportnationer. Det begrænser presset på kornpriserne.

Med store lagerbeholdninger og forventet fortsat stor produktion er markedet velforsynnet med korn og majs, og der er ikke umiddelbart udsigt til væsentligt højere priser.

I forhold til landbrugets øvrige driftsgrene er planteproducenterne blandt dem, der er mindst berørt af Covid-19. Der har dog været en indirekte effekt via olieprisen, som har presset afgrøder relateret til bioenergi, ligesom flere lande har foretaget tiltag relateret til forsyningssikkerhed.

Også fremadrettet ventes de store begivenheder, som p.t. påvirker de øvrige driftsgrene, at have en relativt beskeden effekt på afgrødemarkederne. Der forventes derfor kornpriser på et niveau lidt over et "normalår" i de kommende måneder. Covid-19, US-dollar, vejret og handelsmæssige restriktioner udgør dog fortsat en risiko.

Der er tilsvarende forventninger om stort set uændrede priser på **rap** trods et fald i palmeolieprisen, hvorimod **kartofler** kan falde lidt i pris efter en god høst i 2020. **Soja** er steget relativt meget de seneste uger på kinesiske opkøb, men en god forsyningssituation i USA og tiltro til ny god høst i Sydamerika dæmper prisforventningerne.

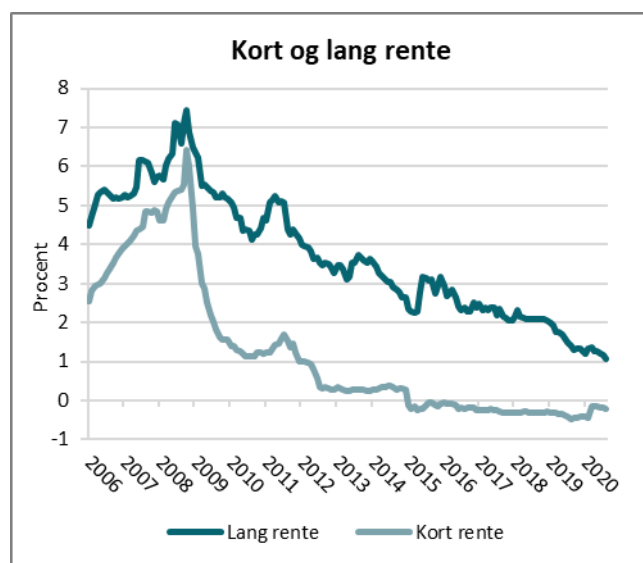
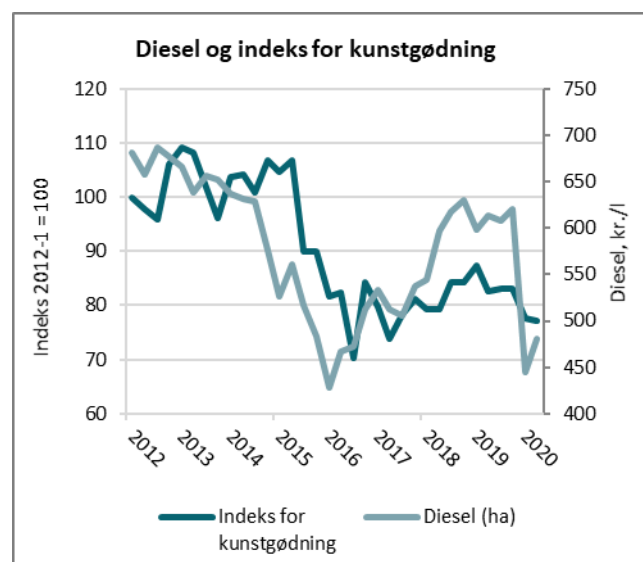
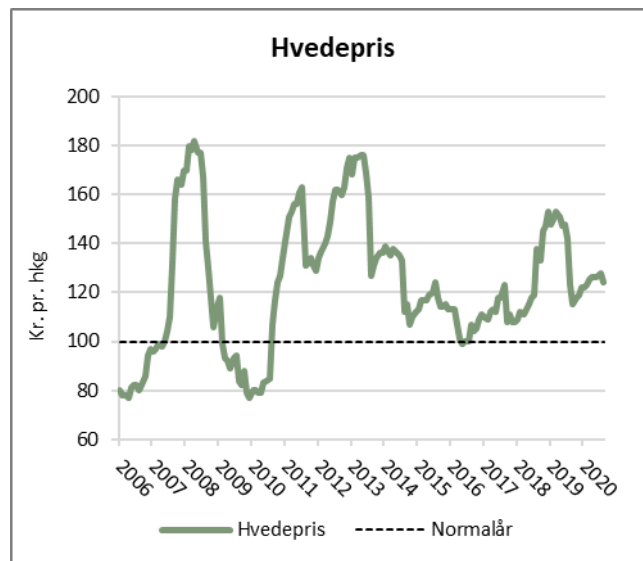
Gødning, bekæmpelsesmidler, brændstof m.v.

Dieselpriisen har delvist rettet sig igen efter et kraftigt fald ved udbruddet af Covid-19 samt priskrig mellem olieproducerende lande.

Prisen på **gødning** forventes lidt højere fra et meget lavt niveau, mens **bekæmpelsesmidler** forventes uændrede.

Renter

Den globale vækst er under påvirkning af Covid-19 pandemien. Hovedscenariet for prisudsigterne er fortsat meget afdæmpede inflationsforventninger, holdt i skak af svag økonomisk vækst. Faldet i 2019 i både korte og lange europæiske renter, herunder danske, er næsten ophørt i 2020. ECB ventes at fortsætte med at stimulere økonomien gennem pengepolitikken, og der er ingen udsigt til renteforhøjelser på kort- og mellemlangt sigt. Kronen er stærk, og der ventes ro om de danske valutareserver og renter.

PRISER

	Gns. 2004-2016	2017	2018	2019	2020* Prognose	Normalår
Bytteforhold						
Hele landbruget	101	103	97	102	102	-
Mælkeproducenter	103	106	103	100	99	-
Svineproducenter	101	104	91	106	110	-
Planteproducenter	102	112	111	113	110	-
Mælkeproduktion						
Mælkepris, konv. (kr./kg. standard mælk)	2,43	2,75	2,68	2,57	2,55	2,55
Mælkepris, konv. (kr./kg. EKM)	-	2,69	2,63	2,52	2,50	2,50
Mælkepris, økologisk (kr./kg. standard mælk)	3,04	3,65	3,42	3,39	3,30	3,30
Mælkepris, økologisk (kr./kg. EKM)	-	3,59	3,37	3,34	3,25	3,25
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)	-	1,59	1,10	3,03	1,0	-
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)	-	2,43	1,80	2,79	-0,5	-
Oksekødsproduktion						
Oksekød – ældre køer (281-300)	15,42	18,73	18,80	16,99	17,07	17,31
Svinekødsproduktion						
Svinekød (afregningspris, kr./kg.)	10,15	11,16	9,21	11,97	12,64	10,50
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	352	402	326	419	468	380
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	205	237	181	245	278	230
Fravænnede grise pr. årssø	-	33,3	33,0	33,0	33,3	-
Planteproduktion						
Foderhvede (kr./hkg.)	117	112	126	137	122	100
Foderbyg (kr./hkg.)	114	107	124	129	111	95
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	-	246	248	230	161	210
Maltbyg (kr./hkg.)	129	122	136	140	119	115
Raps (kr./hkg.)	249	284	262	273	283	265
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	-	130	133	130	118	130
Foder o.a.						
Soyaskrå (kr./hkg.)	229	267	260	257	265	270
A-bl. 18 pct., økologisk	308	304	313	324	326	315
C-bl. 30 pct., økologisk	412	432	432	435	462	440
Foderhvede (kr./hkg.)	126	121	137	142	130	112
Foderbyg (kr./hkg.)	125	117	138	138	123	108
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	-	254	291	231	148	225
Rapsskrå (kr./hkg.)	187	187	188	197	192	185
Gødning (indeks)	165	148	155	158	144	165
Dieselolie (øre/l)	510	522	598	610	471	600

Note: "Normalår" defineres i Bilag 2. Prisprognosen udtrykker den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne. Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter. Af konkurrenceretlige årsager er prisprognose for 2019 udeladt. Disse indgår dog i Landskalkuler i Ø90, i Mark Online og DMS. Udvalgte abonnenter til Landbrugsinfo har adgang til prognosepriserne for 2019-2023 i www.farmtal.dk.

DEFINITIONER

Bytteforhold: Bytteforholdet beskriver udviklingen i producenterne salgspriser i forhold til deres købspriser. Der tages udgangspunkt i gennemsnittet af de månedlige observationer i årene 2010-2012, som angives med indeks 100. En værdi over 100 betyder, at bytteforholdet er bedre end gennemsnittet af 2010-2012 og vice versa.

$$\text{Bytteforhold} = \frac{\text{Salgsprisindeks}}{\text{Købsprisindeks}}$$

Indeksene for salgs- og købspriserne er vægtede ud fra de enkelte salgsprodukters og omkostningsarters gennemsnitlige andel i årene 2010-2012 af henholdsvis den samlede omsætning og de samlede omkostninger. Der er kun medtaget indtægter og omkostninger, der er en del af resultat af primær drift plus afkoblet EU-støtte. Udviklingen i renteniveauet påvirker således ikke bytteforholdet.

Mælkepris: I prognose-beregningerne anvendes Arlas afregningsmodel. Mælken er med 4,20 procent fedt, 3,40 procent protein og med et kvalitetstillæg på 3,2 procent. Der indregnes, at alle bedrifter får tillæg for uafhængig afhentning. Prognoseprisen er inklusiv tillæg for Arlagården Plus, klimatillæg samt tillæg for adgangsforhold og 3" udløbsrør, men eksklusiv tillæg for non GM foder og fælles konsolidering. Individuel konsolidering på ejerbeviser er inkluderet i prognoseprisen. For 2021 er prognoseprisen inklusiv tillæg for non GM foder.

Normalår: Et normalår tager udgangspunkt i anslåede langsigtede priser fra OECD/FAO's ti-årige prisprognoser, som de fremgår af Agricultural Outlook. Der foretages endvidere en korrektion i henhold til valuta, den skønnede produktivitets- og inflationsudvikling samt tilpasning til danske markedsforhold.

Svinepriser: I prognose-beregningerne benyttes afregningsprisen for svinekød inklusiv efterbetaling og opgøres som den forventede notering plus efterbetaling (1 kr.) plus tillæg (2 øre) minus produktionsafgift (7 øre).

Smågrisepriserne er "basis"-noteringer beregnet efter principperne for den beregnede notering på 7 og 30 kg grise. Grise til puljenotering og til eksport indregnes til den forventede udvikling i puljenotering for SPF Region 2 og 3 PRRS negativ.

SEGES skaber løsninger til fremtidens landbrugs- og føde-
vareerhverv. Vi udvikler forretningsmuligheder
i tæt samarbejde med vores kunder, forsknings-
institutioner og virksomheder over hele verden.
SEGES er en del af Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.